

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NANDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Miért emelkednek a gabonaárak

Irtá: K. Ruffy Pál.

Takarás előtt rendesen megmozdul a sajtó, mérlegeli a termésbecsléseket, mert hiszen egy hosszú esztendő sanyarúsága, vagy jóléte, a drágaság, vagy az olcsóbb megélhetés, a termés esélyeitől függ. De különösen fontos érdek kapcsolódik a termés sikeréhez egy agrárállamban, ahol a kenyértermények kivitele döntőleg befolyásolja az állami hitel s valutáris viszonyokat.

Megszoktuk régtől fogva, hogy az állam érdekből nagyítólenesen keresztül nézve szokta termésbecslését közzétenni, amely mentőakció a kereskedő malmára hajtja a vizet a termelő rovására. Románia közgazdasági faktora is megütötték a nagy dobos pár nap előtt s csodák csodája, nem a megszokott formában, de a tények teljes beismerésével közölték, hogy Nagyrománia ezidei termése oly rossz, hogy a belfogyasztás biztosítása érdekében, prohibítív intézkedéseket lesz kénytelen életbe léptetni. 800—1200 leies búzákról szól a hírből. A regátban, Bessarábia déli részén rossz a termés; Erdély egész területén pedig, ahol a termésbecslések kedvezőnek mutatkoztak, az eddigi próbacséplések alaposan kiábrándították a gazdákat, mert a várt eredmény minőségileg gyöngye, mennyiségileg 40—50%-kal kisebb lett, mint azt remélték. A gabonaárak rohamosan emelkednek s sok helyütt 75—100 százalékos az ár-emelkedés, pedig még a munkák elején tartunk s még sok esélynek van a szalma-termény kitéve, míg a piacra kerül.

E gyöngye eredmény ellensúlyozására még az a reményünk sem marad, hogy esetleg a tavasziak és a tengeri bővítés termése pótolhatja az őszi gyöngye hozamát, mert a hideg, nedves tavasz e termények elvetését késleltette s a forró, esős nyár fejlődésüket megakasztotta. Az árpa rossz hozamot ad, a zab a forróságtól kiégett, a tengeri elmaradt, burgonya, bab alig lesz: nem csalódunk jóslásunkban, ha a prognózis egy sanyarú esztendő árnyékát vetíti előre s küszöbön állunk egy oly esztendőnek, mely a megpróbáltatások évtelhez sorakozik.

Mi ennek a rossz esztendőnek az okozója, kézenfekvő dolog. A birtokmegosztás szerencsétlen kivitele olyan mederbe terelte Románia földművelését, olyan avatatlan kezre juttatta a földet, amely megakaszt minden haladást, amely kritikus helyzetet teremt az állam gazdasági életében, mert az új birtokosostály rossz gazdálkodása folytán nem termel annyit, hogy abból másoknak is jusson. A rossz, hiányos felszerelés, a tudás hiánya koldusbotra fogja juttatni az új földesgazdát, aki a földosztás előtt, mint napzámos jólétnek örvendett családjával, mert a föld, csak a jó munkát hálálja meg. A mai kisbirtokos 40%-kal kevesebbet termel, mint földszomszédos régi birtokostársa, aki a megmaradt birtokának morzsáiból él s annak a kisebb termése évről-évre kisebb lesz, mert a termésekkel elvont növénytelepítések pótolva nem lesz; a régi gazda művelésének hatása lassan elenyésczik s a föld évenként szegényebb lesz új gazdájával s az állammal együtt.

Nem elegendem vitába azokkal, akiket a szélsőséges sovíniszta tűz hevit s az évszázad óta együtt élő idegen fajtestvérek ellen az elfogultság s a gyűlölet fegyverét a keresztény felfogással összeegyeztethetnek vélik, mert ez a felfogás abnormalis, de azt igen is megjósolom, hogy nincs messze az az idő, hogy a törpebirtokok helyén újra középbirtokok fognak

keletkezni, ahol a gazdasági tudás hatalmával Nagyrománia éléskamrája lesz a nyugati államoknak, mert meg van ehhez minden kelléke a kulturális képességen kívül s a kényszerítő szükség kizozánítja a „sötétbe ugró” rossz közgazdasági politikusokat s megismétlődik az a magyar közmondás, hogy „maga kárán tanul a román”.

Uj közép-európai államszövetség

Prágából jelentik: Kľofác Vencel volt hadügyminiszter, a cseh szenátus alelnöke és a sovíniszta csehszlovák nemzeti szocialista párt vezető egyénisége az elmúlt napokban fogadta Az Est Prágába küldött munkatársát és beszélgetést folytatott vele, melyet budapesti megjelenésével egy időben közölhetünk.

— Mielőtt a részletekre térnénk — kezdi a beszélgetést — meg kell önnek mondanom, aki Magyarországról jön, hogy mindazok a Magyarországon elterjedt vádaskodások, amelyek szerint én a magyarság esküdt ellensége vagyok, alapjukban hamis és rosszindulatú rágalomok. Egész politikai tevékenységem alatt állás szempontok vezettek, amelyek eleve kizárnak minden rosszindulatot és gyűlölködést. Az ellentétek, amelyek a magyar tagadhatatlanul kiéleltették a csehszlovák köztársaság és Magyarország viszonyát, ma már jobbra kiküszöbölnek tekinthetők s bizom benne, hogy Magyarország a demokrácia felé való őszinte fejlődésében nem fog megállni a fél úton.

— Hogyan látja alelnök úr a kisantant és Magyarország viszonyát a jövőben?

— A kisantant csak magja annak a nagy közép-európai államszervezetnek, amelynek megvalósítására én és pártbaráim minden erőnkkel törekszünk. A régi monarchia az imperializmust s az imperializmus a hátrútt jelentette, a modern demokrácia az államok föderációját s ezzel együtt a tartós békét fogja meghozni. Rég ismert és észszerű hangzatos a igazság, hogy Magyarország és Csehszlovákia az agrárország és az ipari állam, szükségképpen egymásra vannak utalva. Ennek az egymásrataltságnak politikai következményeit előbb-utóbb le kell vonni és az új alliancsoport kiépítését meg kell kezdeni azoknak az államoknak, amelyek a külső és belső konszolidációban eddig a legmesszebbre jutottak.

— Az offenzív vagy defenzív jelleg lényegében egyet jelent akkor, mikor a védelmet egyes egyedül a fokozott fegyverkezéssel vélik biztosíthatni. Eppen ez a fokozott fegyverkezés volt az, amely Magyarországot bizalmatlanságát a kisantanttal szemben fölkelte.

— A kisantant fejlődésének ezt a periódusát ma már lezárnak tekinthetjük. Kelle jobb bizonyíték erre, mint Csehszlovákiának a magyar kölesönnel szemben elfoglalt szerepe? Abban a pillanatban, mikor Magyarországnak sikerült meggyőznie a kisantant államait őszinte demokratikus törekvéseiről, mi sem áll utjában annak, hogy Magyarország is csatlakozzék a kisantanthoz s ezzel ismét kibővíüljön az a lánc, amelynek a Balti-tengertől az Égei-tengerig kell érnie.

— Hogyan képzele alelnök úr az új közép-európai államszövetséget?

— Közép-európa e pillanatban egészen mozaikszerű, de a kis népek, amelyek máig nem tudták megtalálni a közös érdekek politikai kifejezését, együttvéve jelentős hajaimat reprezentálnak s csak együtt tudják biztosítani az európai egyensúlyt. Az új közép-európai államszövetségnek semmi köze Friedrich Neumann párgermán „Mitteleuropa”-jához, amely a német imperializmust Berlintől Bagdadig akarta uralomra vinni. Ebben a szövetségben, nevezzük azt Dunaföderációnak, vagy kisantantnak, biztosíthatnak minden állam teljes szuverenitása és önállósága. A politika irányelve mindig csak a produktivitás és az önállóság lehet; egyik államnak sem érdeke, hogy hatalmas protektorok veszélyes védelme alá kerüljön. Az államszövetségben belül kereskedelmi és vámszerződések, külpolitikai megegyezések stb. biztosítanak a gazdasági egyesség prosperitását s talán egyszer a távol jövőben szó lehet Közép-európa parlamentjéről is. A Habsburgok alatt látszólag volt ezt az egységet, de a monarchia politikai tehetetlenségét a gazdasági előnyök nem tudták egyensúlyozni. Most az önálló államok szabad akaratukból kapcsolva össze érdekeiket, Közép-európa ujja születését teremthetik meg.

— Lehetséges-e Oroszország nélkül végrehajtani ezt a tervezetet?

— Eppen ez az államszervezet lenne hivatva megteremteni a hidat Európa és Oroszország, nyugat és kelet között. Tudom, hogy a fejlődés ebben az irányban hosszú évekig fog tartani s e kis államok mindegyikének el kell hagynia a megalomániát és a presztizspolitikát céltalan hajszolását. A háborút győzők és legyőzöttek egyformán elvesztették, a rettenetes anyagi és erkölcsi károkat a mi generációnk már helyre nem hozhatja. Eppen ezért szükség van a koordinált munkára és munkamegosztásra. A revánspolitika és a szláv, magyar, germán stb. politika kikapcsolására. Munkára van szükségünk és e munkához arra a bizonyos polgári bátorságra, amely a régi monarchia népei előtt, sajnos, ismeretlen fogalom volt. Az osztrák delegációban a szerb-magyar vármáború kitörésekor megmondtam: ne ágyukat és tábornokokat, de ügyes kereskedelmi utazókat küldjenek a Balkánra, amelyet csak ezen a téren hódíthatnak meg.

— Én magam személy szerint mindig nagyra becsültem a magyar népet és csupán hadügyministerségem alatt 1919. júliusában akartam fegyveres erővel bevonulni Magyarországra.

De akkor már kinyomatásra készen állott a proklamáció, amelyben a magyar népek bejelentem, hogy nem ellene, de érte s a demokrácia megvalósításáért harcolunk. Talán jobb lett volna, ha a legfelsőbb tanács Párisban nem veti el ezt a tervet...

A nemzeti párt kész átvenni a kormányzást

Lapunk tegnapi számában ismertettük a nemzeti párt százas bizottságának kolozsvári ülését. Pótlólag közöljük most a párt határozatainak következő részét:

A román nemzeti párt hazafias aggodalommal látja, hogy a jelenlegi kormány az országot nem a konszolidáció és megszilárdulás felé, hanem a romlásba vezeti.

Az 1922. évi márciusában államcsíny, csalás és terror útján megtartott választások alkalmával megteremtett liberális párti diktatúra semmit sem valósított meg ígéreteiből, melyekkel a kormány megkísérelte, hogy igazolja az erőszakot, mit a törvényesség és igazság helyett alkalmazott.

Az alkotmányos parlamentarizmus lefolytatott, a törvények meglepő egyszerűen szavaztatnak meg, a szólásszabadság a parlamentben nincsen biztosítva. Ilyen nemzeti képviselő mellett csak romboló törvények hozhatók.

A bányá- és kommercializációs törvényeknek csupán pártértékük van

és az a céljuk, hogy az ország gazdaságát a liberális párttagok kezébe juttassa. A népoktatásról szóló törvény a népoktatás előrevitelének semmilyen tekintetben sem felel meg.

A közgazdasági élet csőd előtt áll. A pénzkrisis, a drágaság még állandóan emelkedőben van. Mindez bizonyítja, hogy teljesen téves közgazdasági koncepció mellett, miként lehet a legnagyobb gazdagsággal rendelkező országot közgazdaságilag széttűlésre és diszkreditálásra juttatni.

Az új területeken minden jogot és minden speciális érdeket lábbal tipornak és pártérdekből gazdagítanak egyeseket, míg másokat ugyanakkor alaptalanul üldöznek és a törvénytelen ségek ellen sehol semmi segítség. A tisztviselők pedig az egész országban megaláztatott szomorú helyzetben vannak.

A katasztrófális helyzetben csak a jelenlegi kormány távozása segíthet. A diktatúra helyett alkotmányos rezsim vezetendő be, aminek az volna a hivatása, hogy az ország politikai, kulturális, szociális és gazdasági viszonyait konszolidálja.

Ettől áthatva, a párt utolsó kongresszusának határozata értelmében a végrehajtóbizottságot felkérjük, hogy a legerélyesebb harcot folytassa a jelenlegi kormány elmozdítása és egy, a törvények tiszteletére alapított alkotmányos kormány jövetel érdekében.

A nemzeti párt ma el van határozva, hogy vállalja a felelőséget, hogy ki vezesse az országot a decadenciából, amelybe jutott.

Mindezeknél fogva az ország jól fogott érdekében és hogy az ország, akár bárcsak egy órával előbb is a belső és külső nyugalomra vezethető legyen, a román nemzeti párt már oly sokszor ismertetett álláspontja mellett elfogad bárholnan jövő olyan közreműködést, mely az igazi demokráciát és az általános közjóét kívánja szolgálni.

Teljes bizalmát fejezi ki a párt vezére, dr. Maniu Gyula iránt. Helyesli és jóváhagyja a párt parlamenti tagjainak aktivitását és köszönetet mond nekik azért a méltóságos energiáért, amellyel sikeresen álltak a párt presztízsének gyarapításáért és kifejezést ad azon reményének, hogy az ország ebben a pártban olyan harcosokkal rendelkezik, kik az ország politikai, szociális, kulturális és gazdasági érdekeiért egészséges produktivitást fejtenek ki a köz javára.

Egy diákelnök az antiszemita tüntetések ellen.

Vigasztaló momentumként közöljük a következő értesítést:

A szatmármegyei diákcsoport egyik vezetője Ispurean tanár rendkívül érdekes nyilatkozatot adott egy újságrónak az antiszemita heccekre vonatkozólag. A diákvézer tiltakozik az ellen, hogy a szatmármegyei diákcsoportról feltételezzék az antiszemita heccekben való részvételt. Kijelentette, hogy a szatmármegyei diákok állást foglalnak az ilyen természetű kilengések ellen és elítélik a rendbontó diákok ilyen irányú ténykedését. A szövetség elnöke ostobaságnak bélyegzi a numerus clausust, mert a szabad versenyről nem lehet senkit sem kizárni. Az orvos sem nézi egyik betegénél sem, hogy zsidó-e, vagy keresztény.

Sajnos, ugyanakkor, amikor egyik diákvézer így nyilatkozik, a hírhedt naszodi gimnázium növendékei ismét újabb botrányral gazdagították az antiszemita heccok korszakát. A naszodi diákok Bethlen közseg pályaudvarán (mulatságból hazatérve) összalálkocktak Glück Mór hetven éves, közbecsülésben álló kereskedővel. Az öreg embert eleinte gúnyos szavakkal inzultálták, majd pedig nekiestek, földre pottázták, ütötték-verték úgy, hogy a tehetetlen, védtelen aggytán vértől borítva elvesztette eszméletét. Ekkor még összerugdosták az eszméletlenül fekvő öregot és aztán mind bementek az állomási épületbe és ott folytatták az inzultusokat. Ott találták Mayer Aron naszodi kereskedőt, akit szintén megtámadtak. A kereskedő kénytelen volt, több mint huszezer lei értékű podgyása hátrahagyásával elmenekülni támadói elől, különben bizonyára őt is elverték volna. A diákok még ezután is jó darabig folytatták botrányos viselkedésüket, ami miatt több zsidó utas-

nak nem volt bátorsága a vonatra felszállani.

Ennél még sajnálatosabb az a botrány, amit a vonaton egy királyi közjegyző iszenált. Erről a Nagykároly és Vidéke c. lap a következő tudósítást közli:

Az elmúlt hét egyik délutánján párazs botrányt rendezett dr. Popescu ötven év körüli tasnádi közjegyző és felesége a nagykárolyi állomáson a Zilah felé menő vonaton.

Az egyik első osztályú fulkében minden hely el volt foglalva, amikor a közjegyző és felesége felszálltak. A fuлке egyik nő utasa felállt egy pillanatra, hogy kinézzen az ablakon, dr. Popescuné addig elfoglalta a nő helyét, azonban mivel férjének nem volt helye, nem éppen szalonstílusban megszólalt:

— Mégis csak dicsőség, hogy a zsidók másodosztályú jeggyel beszállnak az első osztályba és ott szétterpeszkednek.

A közjegyző a kocsit előtt kiabált:

— Majd megmutatom én a vasut vezetésének, hogyan kell itt rendet teremteni. Kár, hogy nincsenek itt is kamposkeresztesek, kivennék azok innen a zsidókat.

— Nem is csodálkozom, hogy Kolozsvárott verik a zsidókat. Meg is érdemlik.

A zsidó utasok a legközelebbi állomáson kérték az állomásfőnököt, hogy távolítsa el az őket molesztáló közjegyzőt, aki még a jegyét sem akarta megmutatni, míg helyet nem kap. Valószínűleg csak másodosztályú jegye volt és azt szegyevelte megmutatni az elsőosztályú jeggyel utazó zsidók előtt. Még megjegyezte:

— Holmi zsidókért nekünk kell állnunk!

Felémeljük tiltakozó szavunkat — írja a Nagykároly és Vidéke — a hasonló közhivatalnokok ilyen irányú működése ellen és szigorú vizsgálatot követelünk dr. Popescu tasnádi közjegyző ellen, aki gyűlöletet akar szítani a vallásfelekezettek között és a legotrombább módon antiszemita agitációt fejt ki. Ilyen köztisztviselőt sem a kisebbségek, sem a jobbérzésű románok nem tűrhetnek meg.

* Újból megnyílt az Imperiale-kávéház. A Kertautcai Imperiale-kávéház átalakítva újból megnyílt. A vezetést a régi tulajdonos vette át. Kéri ismerősei és barátai pártfogását. Pontos kiszolgálás és szolid árak.

Atlantic nyári mozgó

pontosan 9 1/4 órákor

Apolló mozgó

6 és 9 órákor

Még ma, szerdán, f. hó 16-án megy az

ÁRVÁK A VIHARBAN

című grandiozus film, I. és II. rész együtt

Griffith leghatalmasabb és legtekélyesebb megrendezett filmje.

Rendes helyárak

Rendes helyárak

Új gazdagok az Atlanticban

Duca külügyminiszter Nagyváradon.

Tegnap délelőtt tizenkét órakor Halmi felől érkezett Nagyváradra G. Duca, Románia külügyminisztere Prágából. A külügyminisztert prágai útjára kísérte a felesége is. Hivatalos kísérője Constantinescu államtitkár volt. A minisztert az államtitkár dr. Popovici Miklós prefektus, Dumitrescu tábornok a külügyminiszterium katonai attaséja és Catana rendőrprefektus fogadták.

A miniszter feleségével együtt dr. Popovici prefektus kíséretében kocsival jött be a városba és a Palace-étteremben ebédelt. Ebéd után röviddel az államához hivatottak, ahol a miniszter a külső rendezőn levő szalonkocsijába vonult vissza. A kocsit csak pár perccel a vonat indulása előtt tartották be az állomás elé. Egyik oldalon a lépcsőn Dumitrescu tábornok szállt le. A másik oldalon egy egyenruhás szolga. Ehhez mentem: — Kérem jelentsen be a miniszter úrnak.

— Nem lehet, a miniszter úr már lepihent.

Röviddel ezután Catana rendőrprefektus is odajött a szalonkocsijához és oda érkezett Samarineanu, a kitűnő román újságíró, a Sentinela munkatársa. Az egyik ablakon kitekintett egy hölgy. A miniszter felesége. Magas, barna úriasszony. A másik ablak mellett megláttam elegáns kékcsillagos pizsamában a miniszter alakját. Bukarestben sokszor láttam.

Most Catana rendőrprefektus úr protezsál bennünket és két perc múlva bent ültünk a szalonkocsi kicsi előtermében. Szemben a miniszterrel. Az első pillanatra nem a politikus benyomását kelti, hanem az az impresszió, mintha jól élő, nagy-műveltségű professzor lenne az, aki hozzánk beszél. A haja hátra van fésülve. Az orrán csipetős szemüveg. Hosszú, vékony ujjait az asztal lapjára fekteti és szívélyesen beszél.

— Mondhatom, hogy Prágából a legnagyobb meglepéssel jöttem el. A konferencia eredménye is határozottan megcáfolja azokat az állításokat, amelyeket érdeklőből az utóbbi időben elterjesztettek a kisantant gyöngüléséről.

A Neue Freie Presse legutóbbi száma egy távirati hírt közöl Prágából, amely szerint Benes arra kérte volna Romániát, hogy a bessarábiai kérdésben tegyen engedelmeket. Ezt a nyilvánvalóan tendenciózus hírt határozottan megcáfoltam. Kü-

lönben megfigyelhettük, hogy a Neue Freie Presse az utóbbi időben ellenőrzhetetlen híreket közöl, ami a lap komolyságának határozottan nincs előnyére.

— Az orosz kérdéssel, épp úgy, mint a kisantant eddigi konferenciáin, szintén foglalkoztunk és azt a határozatot hoztuk, hogy a kisantant minden állama szabadkezet nyer, hogy elismerje a szovjet-kormányt, vagy sem. Ebben a kérdésben a legteljesebb egyetértés van a kisantant államai között.

Kérdésünkre elmondja a miniszter, hogy a kisantant jóindulati álláspontja Magyarországgal szemben a jövőben sem változik, ha Magyarország loyálisan betartja azokat az egyezményeket, amiket aláírt. Ebben az esetben számíthat politikai és gazdasági támogatásunkra is.

Megkérdeztem ezután a külügyminisztert, hogy a leu legutóbbi jelentékény katasztrófális zuhanása nincs-e kapcsolatban a külpolitikai eseményekkel és ha igen, a prágai konferencián volt-e erről szó?

— A leu esését, — mondja a miniszter, — egyáltalában nem tartom katasztrófálisnak, vagy politikai szempontból jelentőségteljesnek. De nem is lehet szó krízisről akkor, amikor az ország mérlege aktív. Valószínű, hogy a leu árfolyamot a spekuláció verte le és ez csak ideiglenes lehet. Bizonyos, hogy a szükséges lépéseket már meg is tette a kormány. A konferencián erről nem is lehetett szó, hiszen ez belügy.

A kisebbségek sorsáról szeretnék ezután kérdezni. A külföldi lapok — mondjuk, — azt irták, hogy a prágai konferencián szó lesz az utódállamok kisebbségeinek sorsáról is?

— Nem, — mondja a miniszter, — ez nem volt a programba felvéve és erről nem is esett szó...

Valaki kintről beköszön. A miniszter kihajol az ablakon és beszélget vele. Mikor bevégezte a beszélgetést és visszafordul, akkor látja, hogy mi még mindig ott állunk.

Kezet nyújt, vége a kihallgatásnak. Lent a perronon élénk mozgás. Sipolás. Megyünk az ajtó felé. Mozgásban volt a vonat, amikor leugrottunk az expressz-vonat szalonkocsijának lépcsőjéről.

(f. s.)

Nagy zavarok a telekkönyv körül

Ezúttal nem arról van szó, hogy ha az állam elárverezeti az idegenek által vásárolt földeket, mi lesz a bekebelezett tartozásokkal és szolgalmi jogokkal. Jogászok körében attól tartanak, hogy a telekkönyv nemsokára csődöt mond.

Van ugyanis egy miniszteri rendelet, amely azt mondja, hogy ha valamely telekkönyvi beadvány elintézésre előző feljegyzések is volna a telekkönyvben, azokat is kell intézni. A mai telekkönyvben sok ilyen szelvény van, ami abból származott, hogy az ítéleteket és taksákat a kérelmező nem fizette be, mert amikor a beadványt elkészítette a beadvető, még nem voltak ezek az ítéletek és taksák, hanem újlag állapították meg és pedig visszamenőleg. Tehát a kérelmező nem is fizethette be előbb. A telekkönyv azonban később felhívta a kérelmezőt, hogy fizesse be az ítéleteket és a taksát, de mert a rendelet határidőt nem állapított meg,

nem is lehetett a befizetést nyilvántartani s ha nem fizette be, abból se támadt baj, csak a telekkönyvben volt nyoma a felhívásnak, egy szelvényzet alakjában.

Az ítéleteket azonban rá lehet táblázni az ingatlanra, az állam javára, de a taksát nem lehet a járásbíróság javára bekebelezni, bár a taksza a járásbírósgot illeti. Ennek a takszának a befizetésére vonatkozó hivatalos felhívás azonban ott szerepel a telekkönyvben, mint elintézetlen ügy, amelynek nincs terminusa, elintézni tehát nem lehet s azt ne tudja a bíróság, hogy kinek a javára bekebeleznie a taksát, ha a fél nem fizette be s egészen bizonyos, hogy nem tette. Ez teljesen megakasztja a telekkönyvi feljegyzések elintézését s olyan zavarokat fog előidézni, amelyek a telekkönyvet a csőd elé viszik.

* Crepe, Marocain minden színben érkezett Leitner Mártonhoz.

* Havas és Grünfeld szövetei legjobbak, legelősebbak Kossuth-utca 8. szám.

A legszebb nyári éjszaka

Az újságírók augusztus harmadiki ünnepélyéhez hasonlóan nagyszabású demonstrációt még nem mutattak be Nagyváradon. Csaknem 24 óráig olyan mulatságot szerveznek Nagyvárad közönségének, amire évekizedeken át vissza fog térni az emlékezés. Már az a gondolat, hogy Nagyvárad régi színészskorszakának, a Deryné, Blahané, Pálmay Ilka, Küry Klára, Szoyer Ilonka és hozzájuk hasonló csillagok idejének egyetlen tanuját: a régi színikört nyitják meg egy este: olyan ötlet, amely a szíveket érinti meg. Parlagi Lajos színházigazgató egész személyzetét készségesen adta át az újságírói karnak s a töle mindig tapasztalt figyelemmel és lelkesedéssel törekszik arra, hogy ez méltó legyen minden tekintetben a pártás bódé tradíciójához. A Hajduk hadnagya, a legszebb operettek egyike kerül színre a régi színház kitarozott deszkáin és Tabéry Géza költői prógusa vezeti be.

A színházra olyan ezreket költenek most az újságírók, hogy az évtizedekig bezárt ajtók mögött teljes fényében állítsák vissza a régi milliót. Tisztító, cementező, villanyszerelő munkások dolgoznak máris és a kert utjait is be kavicsolják, hogy a színház utáni elite műsor számai között, amely a tündéri fénybe állított gyönyörű kert nyílt színpadon lesz, a közönség kellemesen sétálhasson. Egy zárt velencei karnevál, egy mesébe illő bűbajos éjszaka emléket akarják a közönségnek megszervezni az újságírók ezen a napon, olyat, amelyhez nem volt és nem lesz többé hasonló.

Augusztus elsején a papir egy és két lej kikerül a forgalomból

Az 1 és 2 lejeseknek ércpénzre való becselése arra vezetett, hogy a közönség elrejtette az ércpénzt s a forgalomban most kevés az aprópénz. A nagyváradai pénzügyigazgatóság közel egy millió lej ára 1 és 2 lejest váltott be ércpénzre s ezzel szemben a váltópénz csökkent, mert az ércpénz eltűnt.

Coroiu Sándor pénzügyi adminisztrátorhoz fordultunk a váltópénz csökkenése kérdésében. Kijelentette, hogy az ércpénz eltűnése a forgalomból időszaki jelenség, mert a közönség, ha látja, hogy van elég ércpénz a piacon, nem dugdossa tovább az érc 1 és 2 lejeseket. Ellenben ideje annak, hogy a papir 1 és 2 lejeseket a közönség becselje a pénzügyigazgatóság főpénztárában olyan feltételek mellett, amelyeket a „Nagyvárad” már közölt.

Ezért a pénzügyigazgatóság felhívja azokat, akiknél 1 és 2 lejes papírpénzek vannak, hogy ezeket azonnal váltítsák be ércpénzre, szűz csomagokban, kisimítva és saját anyagából kipótolva.

mert 1924 augusztus elseje után a papir 1 és 2 lejesek kivonatnak a forgalomból s azokat a közhatalok nem fogadják el fizetési eszközként.

A pénzügyigazgatóság gondoskodott arról, hogy a beváltásra elegendő 1 és 2 lejes ércpénz álljon rendelkezésre a főpénztárban. A 100 drb 1, vagy 2 lejes csomagokról külön jegyzék készítené azzal a kötelező nyilatkozáttal, hogy ha a Banca Nationala valamely csomagban beváltásra alkalmatlan, vagy nagyon hiányos papírpénzt talál, a beváltó köteles a be nem váltott papírpénz értékét felszólításra megírtatni. A csomagok tehát a szalagon aláírással látandók el.

Legszebb női filc kalapok fehér és minden divatos színben csakis divatos formákban kaphatók

HELLER és DEUTSCH
Nagyváradban Bul. Rege Ferdinand (Rákóczi-út) 20.
és Nic. Jorga (Zs. d. n. c.) 21. alatti raklárunkban

Férfi és női kalapok festését és átalakítását olcsón vállaljuk

Részletes jelentés a marathoni futásról

Paris, július 15. A birkózóversenyben a magyar szereplők a bíráskodás pártossága miatt elestek a biztos bajnokságtól.

Az egyes súlycsoportok végleges eredménye a következő:

Legsúly: 1. Fustep (észti), 2. Alfors (finn), 3. Konen (finn), 4. Hansson (svéd), 5. Tasnály (Magyarország).

Pehelysúly: 1. Antilla (inn), 2. Tojvoia (finn), 3. Nord (norvég), 4. Malmberg (svéd), 5. Radvány (Magyarország).

Könnyűsúly: 1. Freemann (Finnország), 2. Keresztes (Magyarország), 3. Westerlunt (Finnország), 4. Kusmet (észti), 5. Matura (Magyarország).

Nagy-középsúly: 1. Westergreen (Svédország), 2. Svensson (Svédország), 3. Peilinen (Finnország), 4. Ibrahim (Egyiptom), 5. Weckstein (Finnország), 6. Varga Béla (Magyarország).

Nézősúly: 1. Deglane (Franciaország), 2. Rosenquist (Finnország), 3. Badó (Magyarország).

Paris, július 15. A marathoni futást a fókuszban hozogban kellett megfutni. A futókat megelőzően orvosok vizsgálták meg valamennyiüket, hogy rendben van-e a szívük a nagy küzdelemre. Csak amikor már nundannyoknak meg volt az orvosi engedélye, mondhatták be nevüket az indulónak, aki egymás mögötti sorokban állította fel a futókat. Fehér napvédő sapkákban, előrehajlott felsőtesttel figyeltek a jeladó lövésre és amikor az elhangzott, mint megzavart, nyüzsgő hangviból iramodtak neki a salakpályán. Másfél kört futottak a stadionban, azután hosszú libasorban tündek el a kijáratnál. Es attól kezdve hosszabb-rövidebb időközökben érkeztek a jelentések: 5 kilométernél a görög Krainis és az amerikai Couthbert vezettek, 8 kilométernél ugyanaz volt a helyzet, de 10 kilométer után már az amerikai Des Mar nyomult fel a 2-ik helyre, Krainis mögé. Ekkor már kilométernyire nyúlt el a mezőny.

15 kilométernél a francia Verger vezetett és mögötte De Mar, Krainis, Mellor (amerikai) volt a sorrend, a magyar Király pedig a 16-ik helyen igyekezett az első nyomában. A 18 és 19 kilométer közötti szakaszon nyomult az előre a finn Stenroos, nyomában Verger, De Mar és Bertini (olasz) és a finn Halone. A fordulót (21.300 meter) Stenroos érte el elsőnek 1 óra 20 perc alatt, de utána a francia Verger fokozatosan visszacsúszott, végül a vert mezőnyben runt el és 30 kilométernél Stenroos, De Mar, Bertini, Halone volt a sorrend, míg a hátrébb még az angol Fery igyekezett legközelebb a vezetők után. Ettől fogva ez az öt versenyző már egészen külön versenyt futott, Stenroos pedig nagy fölényrel vezetve, már biztos győztesként haladt a stadion felé vezető útvonalon. Az emberek ezrei várták a stadion bejárata előtt és amikor porlepte fehér alakja a maratoni-kapu közepén feltűnt, az egész stadion mint egy ember harosja teléje üdvözlésére.

Stenroos az üdvözlésre némileg felrisszult elég jó kondícióban futotta le utolsó körét és kalap- és zászolólengetés után sok perces szünetet következett, majd megjelent a kapunál az olasz Bertini. 250–300 méterrel mökötte De Mar, közvetlenül utána Halone és jóval hátrább Fery. Egymásután rőták végig az utolsó kört a salakpályán és amikor a futók zöme már beérkezett a stadionba, kihirdették az eredményt:

Olimpiai bajnok: 1. Stenroos (Finnország), 2 óra 41 perc 20.4 mp. 2. Bertini

(Olaszország) 2 óra 47 perc 19.6 mp. 3. De Mar (Amerika) 2 óra 48 perc 14 mp. 4. Halone (Finnország) 2 óra 49 perc 4 mp. 5. Fery (Anglia) 2 óra 52 perc 26 mp.

Paris, július 15. Az utolsó atlétikai nap eredményei: Négyszer 100 méteres stafétafutás: Döntőfutás: Olimpiai bajnok: Amerikai Egyesült Államok (Clarke, Ussy, Leconey, Murchison), 41 mp. (Világrekord.) 2. Anglia 41.2 mp. 3. Hollandia 41.1 mp. 4. Magyarország 42.2 mp. 5. Franciaország 42.4 mp. A harmadiknak beérkezett Svájc csapatát szabálytalan váltás miatt diszqualifikálták.

300 méteres csapatverseny: Olimpiai bajnok: 1. Finnország 4 pont, 2. Anglia 14 pont, 3. Amerika 26 pont, 4. Franciaország. Egyénileg első: 1. Nurmi (Finnország) 8 p. 32 mp. 2. Ritola (Finnország) 8 p. 42 mp. 3. Macdonald (Anglia) 8 p. 42 mp. 4. Johnston (Anglia) 8 p. 44 mp. 6. Katz (Finnország) 8 p. 42.6 mp.

10 kilométeres gyaloglás, Olimpiai bajnok: 1. Ugo Frigerio (Olaszország) 47 perc 49 mp. 2. Goodwin (Anglia), 3. Mac Master (Délafrika), 4. Pavesi (Olaszország), 5. Schwab (Svájc), 6. Clarke (Anglia).

Diszkoszvetés. Olimpiai bajnok: C. Houser (Amerika) 4612.5 cm. 2. Niittyma (Finnország) 4495 cm. 3. Lieb (Amerika) 4483 cm. 4. Pope (Amerika) 4442 cm. 5. Askelt (Norvégia) 4340.5 cm. 6. Harntraft (Amerika) 4249 cm.

Négyszer 400 méteres stafétafutás.

A marathoni futás története Aihéntől Londonig.

Tegnap lefutották Párisban a marathoni futást és egy finn bajnok vitte el a győzelmet.

Vessünk ebből az alkalomból egy rövid visszapillantást a marathoni futás történetéről.

A marathoni versenyeket a klasszikus görög példára írtatták a modern Olimpiádok programjába. Midón Miltiades K. e. 490-ben a marathoni síkon megverte a nagy túlerőben lévő perzsákat, az egyik görög hős futva vitte meg a győzelem híret Athénbe. Mikor megérkezett, összeesett és meghalt. A befutott távolság 42.167 kilométer.

A marathoni futás, nem számítva a 100 kilométeres és hatnapos professzionista versenyeket, a hosszútávúti maximuma: olyan követelmények elé állítja a versenyzőt, hogy azokat csak hosszú évek fáradságos, törhetetlen kitartású, fokozatos munkájával tudja megvalósítani.

Vessünk mindenekelőtt egy kis történelmi visszapillantást az Olimpiádok nagy marathoni versenyére. Az első, melyet 1896-ban rendeztek Athénben, a görög S. Loues nyerte meg 2 óra 55:20 mp. alatt. Azóta a következőképpen állanak a győzelmek:

1900. Paris: Theato Michel, Franciaország 2 ó 59:00.0 mp.

1904. St. Louis: T. J. Hicks, U. S. A. 3 ó 3: 28: 53.0 mp.

1906. Athen: W. J. Scherring, Canada 2 ó 51: 23.6 mp.

1908. London: J. Hayes, U. S. A. 2 ó 55: 18.4 mp.

1912. Stockholm: K. Mac Arthur, Délafrika 2 ó 36:54.8 mp.

1921. Antwerpen: H. Kolehmainen, Finn 2 ó 32: 35.8 mp. (Rekord.)

A londoni olimpiai játékok után, Hayes-nek Dorando Pietri aratott drámai győzelme révén az Egyesült Államokban egész Marathon-láz keletkezett. Fiktor lett az akkori világhírű amatőrök sora professzionistákká és egymást követték a marathoni meccsek. Ezek azonban nem az országuton, hanem rendszeren a salakpályán, vagy gyepetérőn folytak le, ahol egy egynegyed mértődes kör meszelték fel. Fontos az azt, hogy nagy tribünök álljanak rendelkezésre, hogy a bevétel és ennek arányában a díjak mennél több dollárt hozzanak.

A marathoni versenyek eredményeire az időjárás, a terep és táv hosszának változása miatt nem lehet határozott alapot adni. Ez késztette aztán az

Olimpiai bajnok: Amerikai Egyesült Államok, 3 perc 16 mp. (Világrekord.) 2. Svédország, 3 perc 17.4 mp. 3. Anglia, 4. Kanada, 5. Franciaország, 6. Olaszország.

A magyar kardvívócsapat újabb győzelmel.

Paris, július 15. Magyarország—Amerika 14:2. A magyar csapatban Rády 4, Terstyánszky 4, Uhlyarik 4, Szécsi 2 győzelmet aratott.

Magyarország—Belgium 10:6. Posta dr és Schenker 3—3, Terstyánszky és Rády 2—2 győzelmet aratott. Egyéb eredmények: Olaszország—Amerika 12:4, Argentína—Spanyolország 13:3, Csehország—Dánia 12:4, Franciaország—Dánia 16:6, Hollandia—Spanyolország 12:4, Olaszország—Belgium 8:8. Az olasz csapat 50:46 tusarányval győzött.

Paris, július 14. A kardvívócsapatverseny döntőmérkőzésébe Magyarország, Olaszország és Hollandia csapatai kerültek be. A döntőmérkőzés kedden van.

Paris, július 14. A vasárnap megkezdődött olimpiai teniszversenyen Kehrling Béla 6:1, 6:1, 6:2 arányban győzött a francia Roman ellen.

Paris, július 14. A négyvezős verseny vasárnapi előfutamában Olaszország csapata 7 perc 13 másodperc alatt óriási küzdelem után legyőzte a magyar Pannónia csapatát, amelynek 7 perc 13.8 mp. volt az ideje. A vasárnap délután megtartott döntőfutamban első lett Amerika, 2. Franciaország, 3. Hollandia, 4. Olaszország.

1921-ben Lausanneban tartott nemzetközi atlétikai kongresszust, hogy a marathoni rekordokat törölje a világrekordok táblázatából.

Ha az eddig eltelt időket vesszük figyelembe, arra az eredményre jutunk, hogy a legnagyobb versenyeket 2 óra 30 p. és 3 óra között futották. A három órán felüli eredmények éppen olyan ritkák, mint a 2 és fél órán alóllak. A rekordot, vagyis inkább a legjobb eredményt, az akkor még amatőr canadai indián futó Thomas Longboat érte el: a 25 mérföldet 1907-ben Bostonban 2 óra 40 perc 24.0 mp. alatt tette meg. Ha csak 6 maga ért volna ilyen fenomenális eredményt, könnyen kétségre vonhatnók megbízhatóságát, de az Egyesült Államok számos versenyén éppen ilyen kitűnő eredményeket értek el. Így:

J. P. Morrissay	2 óra 25:43 mp.
John J. Hayes	2 óra 25:04 mp.
R. A. Fowler	2 óra 26:10 mp.
William Wood (Canada)	2 óra 27:48 mp.

Az ismertebbek közül még Joe Forshaw (USA), Matt Maloney (USA) értek el a 2 óra 30 mp.-en belüli eredményeket.

A híres professzionista versenyeken, melyek a New-York Cityben levő Madison Square Gardenben folytak le salakon, fűvön, vagy fedett pályákon, fenyőfa-padlón, esetleg parketten, nem értek el ilyen fenomenális eredményeket, pedig ott is ugyanezen jó hosszútávútlók állottak a tarthoz. Ennek oka a kis (150–200 m.) körök és a kemény talaj.

Ezen professzionista meccsek legnagyobbika a new-yorki Polo-Groundon folyt le gyepen 26 mi. és 385 yardon. A londoni Olimpiád hősei az olasz Dorando Pietri és John Hayes (USA), a francia St. Yves, a marathoni világrekorder canadai indiánus Thomas Longboat, Alfréd Shrubbs az angol világrekorder, minden idők egyik legjobb hosszútávútlója és az Evening Journal — Marathoni győztese, Matt Maloney állottak itt a starthoz.

Győztes a francia St. Yves lett 2 óra 40 perc 50.6 mp. alatt, az eredmény professzionista világrekord és aig 7 perccel rosszabb, mint Hannas Kolehmainen ideje, amit 1921-ben Antwerpenben ért el. Longboat a tettebb említett fenomenális időt 40.200 méteren érte el, tehát rosszabb, mint St. Yves Kolehmainen eredménye. Második Dorando, harmadik Hayes, negyedik Maloney lett. Longboat és Shrubbs a versenyt feladták.

Uj gazdagok az Atlantichban

Országos tüntetést terveznek a kereskedők a parlament őszi megnyitásakor

Bukarestből jelentik: Vasárnap délelőtt a Kereskedők és Iparosok Szindikátusa fontos gyűlést tartott Th. Gherman elnöklésével a „Chat-Noir” nagytérben. A gyűlésen nemcsak a fővárosi kereskedők legtekintélyesebbjei jelentek meg igen nagy számmal, de képviselve volt a vidék is.

Az első szónok Butnaru, hosszabb beszédben vázolta a kereskedőknek, ennek a polgári középosztálynak sérelmeit, amelynek orvoslására alakult ez a Szindikátus. Elmondja, milyen lépéseket tettek Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszternél a kereskedelem védelme érdekében hozandó törvény ügyében. A miniszter megígérte, hogy elkészíti a tervezetet, a kérdés most már az, hogy mikor helyezik ezt a Ház asztalára, mert a háztulajdonosok napról-napra súlyosbírták a kiskereskedők helyzetét. A legkülönbözőbb pressziókkal kétségbeeszték a kiskereskedőket. Eppen ezért minden kereskedőnek komolyan kell agitatni a kereskedelmet védő törvény érdekében, különben sohase lesz semmi ebben az ügyben. Elmondja ezután, milyen lépéseket tett a Kereskedők Szindikátusa a súlyos adók ügyében Bratianu Vintila pénzügyminiszternél. Elismerte a miniszter, hogy az adók túlmagasak és kilátásba helyezte azoknak a leszállítását.

Ezután Buretia kiskereskedő emelkedik szólásra. Élesen kikel a kartellek ellen, amelyek most már közösen állapítják meg az árakat és azt kényszerítik a kiskereskedőkre és a közönségre. Így a sör és a cukor-kartellek Kifejti, mekkora veszélyt fenyegeti a kiskereskedelmet, ha rövid időn belül meg nem hozzák a kereskedelmet védő törvényt, de addig is minisztertanácsintézkedésekkel kell javítani valamin a helyzetet. A kereskedők külföldi segítséget kértek, amikor tiltakozott a fogyasztási adók ellen, Georgiu, a pénzügyminiszter államtitkára, valamint társa Panaiescu is beismerték a kereslem jogosságát és kilátásba helyezték a 3, 6 és 10%-os adók eltörlését. Kérjük az 1%-os forgalmi adó eltörlését is.

Constatinescu-Tepes kereskedő protestál a lakásügyekben alakított döntőbíróóságok munkája ellen, amelyek sok kiskereskedőt az utcára tettek. Ajánlja, hogy az országos parlament megnyitása napján minden kereskedő demonstráció képpen zárja be üzletét és testületileg vonuljanak a parlament elé.

A záróra körül folyt még vita, amely után a szindikátus elhatározta, hogy az őszi kezdetére országos kongresszust hívnak össze.

A lakásbérleti ligája is folytatja azt az akciót, amelyet a kereskedelem és az ipar érdekében folytat. Vasárnap az egyesület székházában nagygyűlést rendeztek, ahol igen nagyszámú kereskedő, iparos jelent meg. Először Madger ügyvéd, a liga alelnöke részletesen ismertette azt a törvényt, amelyet Franciaországban hoztak a kereskedelem védelme érdekében. Ezen törvényre — mondja — nekünk is szükségünk van. A kereskedők harcában nem kegyelmezt kért, hanem jogot a kereskedelem érdekében. Kéri azon minisztereket, akik éreket tettek, hogy ezt a törvényt megalkotják, tiszteljék az adott szó szentségét.

Caragiale ismerteti azt az akciót, amelyet a nagykereskedők szervezete a

kiskereskedők érdekeit felőlözve, lefojtattatott a külföldi moratorium meghosszabbítása érdekében, ajánlja, hogy a bérlok szövetségére narcoljon a kereskedelmet és ipart védő törvény érdekében. Munteneanu kereskedő tiltakozik egyes kereskedők azon eszlekedete ellen, hogy a házbérek aránytalanul is felverik és ezáltal a tulajdonosok igényeit növelik.

Radulescu elnök hangsúlyozza, hogy a kereskedőket és iparosokat védő törvény megalkotásáig is követelni kell a kereskedők lakbérleti szerződésének meghosszabbítását. Ezután határozati javaslatot olvas fel, amelyben kéri a kormányt a törvény meghozásánál legyenek tekintettel a francia törvényre, amely szabályozza a biztosítást, a helyiségek megtarthatóságát, a valuta esések és emelkedések kártalanítását és fontos intézkedéseket tartalmaz a kisbérlok és kisexistenciák védelmére. Kéri, hogy abban a bizottságban, amely majd ezt a törvényt megalkotja, hívják meg a kereskedők és iparosok képviselőjét is.

ÚJ DONSKGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság

Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda. (Telefon 13—01.)

*** Ziegler professzor megérkezett a királyképekkel.** Az a monumentális és történelmi jelentőségű két arckép, amelyet a város Ferdinand királyról és Mária királynéről festetett meg, tegnap Nagyváradra érkezett. Ziegler müncheni kires professzor, mint Erdély szülőtte kapta meg Nagyváradtól a képek elkészítésére való megbízást. Hánapokig tartó munka után az Őfelségeiket ábrázoló festmények tökéletes művészi szépségben kerültek ki a művész keze alól. A festmények felgöngyölése és elhelyezése a napokban történik meg a professzor közreműködésével. A leleplezésről még nincs intézkedés.

*** A Szigligeti Társaság Jókai-ünnepé.** A Szigligeti Társaság szeptember havában a legnagyobb magyar regényíró: Jókai Mór születésének száz éves évfordulójára nagyobb szabású emlékünnepélyt rendez. Itt említjük meg, hogy Perédy György újságíró, aki mintegy másfél évvel ezelőtt lemondott a főtájkarságról, most az elnökség kívánságára ismét elfoglalta helyét s átvette a társaság főtájkári munkakörének vezetését.

*** A rendőrlégénység felügyelője Nagyváradon.** Tegnap Nagyváradra érkezett Mihail Iosif de Montenire nyugalmazott csendőrezredes, a rendőrlégénység felügyelője. Meglátogatta a rendőrséget, ahol Morár inspektor és Pap József rendőrkapitány kalauzolás mellett végignézte a gyakorlatokat és az oktatást. Az inspektor a legnagyobb megelégedést fejezte ki a látottak felett.

*** NAC—Egyetértés bajnoki mérkőzés** lesz 16-án, szerdán délután fél 7 órakor.

*** A pápa a Népszövetségben?** Rómából jelentik: Félhivatalos jelentések szerint Macdonald javasolni fogja, hogy a pápát vegyék fel a Népszövetségbe.

*** Eljegyzési hír.** Varró Domokos miniszteri tanácsos leányát: Ilonát eljegyezte H. Toóth László kulturfőmérnök Nagyenyeden.

*** Az elkobzott utlevelek.** A napokban megirtuk, hogy Kolozsváron néhány futártól elkobozták az utlevelet. A nagyváradi futárirodák által vitt utleveleket azonban nem kobozták el, mert a nagyváradi vizumoztató cégek rendelkeznek a szükséges hatósági engedéllyel.

*** Halálozás.** Id. Nagy Lajos szücsiparos folyó hó 14-én életének 86-ik évében elhunyt. Temetése e hó 16-án délután 5 órakor lesz Körös-utca 54. számú gyázházról. — „Kegyelet” temetkezési intézet.

*** Férfiszabó iparosok gyűlése.** Értesítjük az Ipartestület összes férfiszabó iparosait, hogy a tegnap meghirdetett felhívás téves volt, mert a szakosztályi gyűlést 16-án, azaz szerdán este 8 órakor fogjuk megtartani. Ezen időben a tagok föltétlen megjelenését kéri az elnökség.

*** A szigorú Ferenc József.** A híres bécsi Burgtheaternek legkiválóbb férfi színésze volt Raoul Aslan, aki olyasféle színész volt, mint a magyar Hegedüs Gyula. Raoul Aslan neve valóságos fogalom volt Bécsben. Ezer és ezer fiatal leány-szem kísérete lépteit, amikor a délcég terméti, népszerű színész végig ment az utcákon. Egy szép napon arra a meglepetésre ébredt Bécs városa, hogy a Burgtheater dédelgetett művésze egy operett-színházban vendég szerepel. A nagy drámai hős könnyű mókákkal mulattatta a közönséget. Az öreg császár nagy haragra gerjedt és törölte a Burgtheater tagjainak sorából Aslant. Népszerűsége ennek dacára sem csökkent, sőt amikor az új osztrák köztársaság ünnepélyesen visszahelyezte a Burgtheater sorába, Bécs egész lakossága ünnepelte. Aslan újabb filmen is játszik; első szerepét „A meztelen asszony” (Velencei kurtizán) című nagyszabású filmben játszotta, amelyet a napokban mutat be a Dorrian Terrasse.

*** Vizsgálati fogságban van a diószegi csendőrmester.** Megírta a „Nagyvárad”, hogy a nagyváradi vizsgálobíróóság letartóztatta Gaborian Joan bihadiószegi csendőrmestert, aki részes volt Kocsis Sándor 65 éves ember halálos vállatásában. A halálos végű vállatás után azonnal letartóztatták Todorean Nicolai csendőrsargentet és azóta folyt a vizsgálat Gaborian ellen. Most bebizonyosodott, hogy Gaborian régi ellensége volt Kocsiséknak és sz. 3 parancsára bántalmazta Todorean a 65 éves Kocsis Sándort és családját. Mocan Vasile csendőrt — aki szintén le volt tartóztatva ez ügyben — szabadlábra helyezték, mert beigazolta ártatlanságát. A vizsgálat most már az irányban is folyik, hogy kivel kegyetlenkedett még Diószegen Gaborian őrmester.

*** A fejfájás, szédülés, mellszorulás, szívdobogás, étvágytalanság, gyomornyomás, fehér nyelv, rossz szájjal olv eseteiben, melyek dugulástól származnak, a Koprol egy pasztillája kitisztítja az emésztés útjait és elhárítja a vértodulást. Kapható minden gyógyszertárban.**

„A meztelen asszony”-nak
nem kell reklám, mert ugys
mindenki megnézi

Nagy tömeg kötött selyem kabát, mellény, bluz, gyermekruha és gyermekkabát minden létező színben érkezett és **féltárban kapható** míg a készlet tart

BERMANNÁL, Saspassage.

* A fegyverviselési engedély új megszerzési módja. A rendőrprefekturára tegnap érkezett meg a 17. divízió átirata a kettős számú rendeletről, amely a fegyverviselési engedélyek revíziójáról szól. A rendelet szerint ugyanis mindazok a fegyverviselési engedélyek érvényüket veszítik, amelyeket 1924. január elseje előtt adtak ki. Csak az a fegyverviselési engedély érvényes, amelyet a 17. divízió adott ki január elseje után. Az új fegyverviselési engedély megszerzésének a módja következő: Kérvényt kell beadni a rendőrprefekturára, mellékelni egy erkölcsi bizonyítványt, amelyet a rendőrség és a sziguranca véleményez. Akik vadászfegyverre kérnek engedélyt, azoknak láttamoztatni kell a kérvényeket a vadászati felügyelőségénél is. A kérvényeket a rendőrség véleményezi és azután küldik át a megyei prefekturára.

* De bizony sáskák voltak a város tegnapi vendégei, erősíti egy olvasónk, akinek már volt szerencséje a marokkói sáskákhoz Afrikában. Azonnal ráismert a fűgés és pattanós állatokra, mihelyt meglepték a várost. Az ismertetők jelük a hasukon végigvonuló rózsaszínű vonal és az, hogy repülni tudnak. Csak így lehet megérteni, hogy keresztül repültek a fákon és házakon s csapatostul repdestek a levegőben. Marokkóból a száraz, déli szél hozta őket Kisázsiaiba, onnan Románia alsó részeibe s így a szelek szárnyán érkeztek Nagyváradra, ahol meglepték az utcákat. Nem szöcske-nyájak legelészték tehát az aszfalton, hanem marokkói sáskák, amelyeket idevitt a déli szél s itt pusztult el nagyrésze a város utcáin.

* HUSZONÖT LEI. Ugy véli a néző: nem is ember, hernyó. Fekete ruhába csomagolva hasa nincs. Melle nincs, combja nincs. Csöppnyi fejében két csöppnyi szem, mely bizalmatlanul forog a rideg hivatal szürke urai közt. Forog és fennakad, mint a haloté a sárga pergamenbőrbe beekelve. A tisztviselő átvészi az irást, betenéz és visszaadja:

— Kérek 25 leit. A szegénységi bizonyítvány a szabályrendelet idevonatkozó paragrafusai értelmében csupán 25 lei befizetése ellenében adható ki.

A hernyó felsikolt, mint egy megszárt bogár. A hivatalos körmondatból csak egyetlen szót hall meg, a főbbi ügycsapokd körülötte, mint a juldokló körül az árviz hullámverése:

— Huszonöt lei?! Hát honnan vegyek én 25 leit?!

— Hát honnan vegyek én huszonöt leit? Ez a mondat olyan kétségbeesett, ez a kétségbeesés olyan nagyfokú volt, hogy csak egyszer hall az életben az ember ilyet. Életek összeütközésén, amikor romboltan hull össze minden, kifordul a pályafest s a végcél pusztulásba vész, messze a pusztá éé felé fúródott a tönkrefutott élet kiáltása:

— Hát honnan vegyek én 25 leit!

Két tisztviselő kigombolta a kabátját és összerakta az összeget. A szegénységi bizonyítványra, mely elengedhetetlenül szükséges az ingyentevés és kieszközlésére. (bl.)

* Tündérszép lesz a Brázy Najád című. Mindenütt kapható.

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

Nem kosztümös film a „Meztelen asszony”, hanem emberek játszanak benne

* Szabadfoglalkozásnak adóhátráléka. A pénzügyigazgatásnál az adóhátrálék befejezésére vonatkozó felhívás után több orvos, ügyvéd, mérnök jelent meg s törleszteni akarta adóját. Részletfizetést akart teljesíteni, de a hivatal nem fogadta el. Kijelentette az adóhivatal, hogy a hátrálékos adót csak egy összegben fogadja el, részleteket nem vehet át. Faragó Viktor dr most beadványban fordult a pénzügyigazgatásához s előterjesztette, hogy a szabadfoglalkozásnak nem képesek egyszerre 5—6000 leit fizetni adóba, mert kerestük ezt nem engedi meg. Szívesen törlesztik és pedig állandóan a hátrálékot 5—6000 leies részletekben s ennek engedélyezését kéri. Az adóhátrálék egyszerre való fizetése felborítaná a háztartás egyensúlyát, a szabadfoglalkozásuknál nincs félretett pénz, hogy ahhoz lehetne nyulni. Reméljük, hogy Coroiu Sándor adminisztrátor belátja ezen érvek helytállását s a részletekben való törlesztésre engedélyt ad.

* Egy várad i rasszony gyermek- és leány-nyaralója Tusnádon. Egy várad i uriaszsonynak Tusnádfürdőn levő „Gyermek- és Leány-Otthon”-a a legkeresettebb pénzű, mert a szülők azon tudattal küldhetik el gyermekeiket, hogy úgy testileg, mint szellemileg gondozzák és frissen, üdén és egészségesen kapják vissza. Nagyon kedves látvány a fenyves közepén egy fehér ház, melynek folyosóján, kertjében a padokon és füvön, homokon és függő ágyakban csupa fiatal leány és gyermek, három évestől feléül. Minden kornak a maga csoportvezetője, tanárnők kedvesek és finomak, akik ügyelnek, irányítanak és játszva oktatnak. Elsőrendű ellátás, tennisz, fürdők a szabadban is, az Ólt pompás vízeiben. Napkura, játéktér, minden van, amit az ember nyaraláskor megkíván magának. Érdeklődni lehet minden délelőtt a Káth. Nővédeknek a Katolikus Könyv levő helyiségében 10—12 óráig és ’evőben a „Gyermek- és Leány-Otthon” tulajdonosánál: Tusnádi Csákyk.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Három grácia, ujdonság 5-ször, rendes helyárrakkal.

Csütörtök: Három grácia, ujdonság 6-ször, rendes helyárrakkal.

Péntek: Antonia, ujdonság 9-szer.

Szombat d. u.: János vitéz, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Hegyek alján, operabemutató, premier helyárrakkal.

Vasárnap d. u.: Sztambul rózsája, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Három grácia, ujdonság 7-szer.

Hétfő: Román előadás.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Három grácia. Tagadhatatlan, hogy az idei szezonban a három felvonásos operette revü-jének, a Három gráciának volt a legnagyobb sikere, mely úgy kiállításánál, mint zenéjével és táncainál fogva gyorsan elfogja énni a 25-ik előadást. Eddig 3 felemlék helyáru és egy rendes helyáru előadásban teljesen zsúfolt nézőtér előtt került színre a táncos operette, melynek minden egyes szereplője tökéletesen produkált. A közönség nagy érdeklődéssel viseltetik a Három grácia előadása iránt, ami leginkább abban nyilvánul meg, hogy már a hét többi előadásaira is előre megvásárolja a jegyét. A Három grácia ma már rendes helyárrakkal kerül színpadra. Szerdán, csütörtökön és vasárnap este kerül még színre a héten e nagyszerű operett és minden alkalommal a bemutató előadás szereplőivel és rendes helyárrakkal.

— Antonia. Ez a nagyszerű vígjáték, melynek minden eddigi előadását teltház nézte végig, pénteken este kilencedszer lesz a színház másorán. Már

erre az előadásra is olyan nagy az érdeklődés, hogy egész biztos, hogy a péntek esti Antonia előadása is teljesen zsúfolt ház előtt kerül színre. A címszerepet Jósika Mici játsza, a többi szerepeket pedig a bemutató előadás szereplői játszik. A cigányprimás szerepét a péntek esti előadáson Bura Karsai játsza.

— Hegyek alján. Lázás izgalommal próbált mindennap Várad y karnagy az egész zenekar és az opera együttes a szombat este bemutatóra kerülő Hegyek alján (Tiedland) operából, mely a legszébb művészi teljesítménye lesz a színház operá együttesének az idei szezonban. D'Albert operája a legmodernebb hangszerelelt opera, mely vetélkedik a Puccini operákkal, szépségben és értékben egyaránt. Meséje izgalom, de a mellett romantikus. Az opera foglalkoztatja az egész énekes személyzetet. Vezető szerepeket játszanak Baksay, Baranyai, Gavora, Biczó, Pogány, Tihanyi, Feleki, Márkus, Berengh, Békési. A Hegyek alján tulajdonképpen 3 felvonásból áll. Az első felvonás befejezésével egy gyönyörű intermezzót játszik a zenekar. Az operának ez zeneileg egyik legszebb és legértékesebb része. A Hegyek alján szombaton este premier helyárrakkal kerül előadásra.

— János vitéz. Szombaton délután gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt kedves magyar daljáték, a nemrég elhunyt Kacsóh Pongrácz műve, a János vitéz kerül színre új szereposztásban mérsékelt helyárrakkal. A főszerepeket Borovszky, Kovács Kató, Zilahy, Pogány, Misoga, Madas, Pattantyus és Vigh játszik.

— Sztambul rózsája. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül előadásra a legújabb táncos operette, a Sztambul rózsája kerül színre a főszerepekben Biczóval, Zilahival, Békésivel, Misogával, Madassal és Galambossal. Mindkét délutáni előadásra már most meg lehet váltani a jegyeket.

TŐZSDE

Zürich, július 15. Nyitás: Newyork 54275, London 378, Páris 2382, Bukarest 240, Budapest 068.50, Bécs 0007675, Prága 1612.50, Berlin 10 nulla 129, Milano 2355.

Bukarest, július 15. Zárlat. Devizák: Páris 1125, London 938, Newyork 218, Róma 938, Zürich 3975, Wien 3075, Prága 650.

Valuták: font 930, frank 1170, svájci 4250, lira 980, dinár 275, dollár 222, osztrák 34, magyar 30, szokol 670, léva 150.

Zürich, július 15. Zárlat: Berlin 129.75, Amsterdam 205.50, Newyork 542.50, London 2385.50, Páris 2830, Milano 2353, Prága 1612.50, Belgrád 542.50, Budapest 68.50, Bukarest 240, Bécs 76.75.

Budapest, július 15. Értékpapírtőzsde: Angolmagyar 49500, Magyarhitel 563, Leszámitoló 84, Salgó 562, Hermes 40, Mercur 10750, Ker. bank 1250, Pestihazai 3625, Borsódmisk. 121, Első bp. gőz. 131, Beocsini 1025, Kőszén 3100, Borsódíszén 115, Urikányi 1050, Koburg 42, Olaszbank 20, Rima 136, Fegyver 1475, Ganz-Danubius 3150, Ganz vill. 1450, Láng 128, Teudlof 80, Danica 120, Karton 81, Zabolai 101, Klotild 51, Cukor 2475, Georgia 448, Osztrákhitel 165, Allamvasut 535, Phöbus 36, Villányi 53, Guttman 360, Lipták 114500, Oia 380, Neuschloss 470, Nasici. 2550, Lavante 244, Ttrósz 93.

Megjelent

a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárának

új katalógusa.

Ára 10 lei.

Uj gazdagok az Atlantichban

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik szeretett férjem, apánk és rokonunk, Krizsán József elhunyt alkalmával részvételükkel faldalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

MOZI

— A Dorian Terrasoon 9 órai kezdéssel és a Dorian-filmszínházban 6 és 9 órai kezdéssel ma a „Königsmark” második, befejező része látható.

— Atlantic nyári mozgó, Apolló mozgó. Állandó érdeklődés kíséri az Atlantic és Apolló mozgó slágerfilmjét, az „Árvák a viharban”-t, melyet az Atlantic-mozgó igazgatóságának nagy áldozatkészsége folytán a közönségnek módjában van egyben végig élvezni. E hatalmas, 12 felvonásos hosszú film Griffith mesteri rendezését és a szereplők utó érhetetlenül tökéletes játékát dicsérik s a dűjt maga részéről végig lebilincselően érdekesítő, egy pillanatra sem zökken, hanem rohamlépésben halad a kifejődés felé, amely végre meghozza két bájos, szimpatikus hőstünknek tövises martirútjuk után a megérdemelt nyugalmat és boldogságot. A darab ma, szerdán fut utóljára.

— „Königsmark” prolongálva. A Dorian Terrasse és a Dorian-filmszínház a „Königsmark” című monumentális film második részét a rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, még csütörtökön is másoron tartja.

A városi vízvezetéki és csatornázási üzem igazgatóságától.

Hirdetmény.

Értesítjük a város közönségét, hogy folyó hó 16-án, szerdáról csütörtökre virradó éjjel 11 órától 3 óráig a város új vízműtelepén a nyomóvezetékek összekapcsolása folytán üzemszünet lesz, mely okból főleg útvároson és általában a magasabb helyeken nem lesz víz.

Felkérjük a közönséget, hogy ezen idő alatt a fürdőszobák használatától tartózkodjék, miután kelető víznyomás hiányában azoknak kiolvadása könnyen bekövetkezhetik.

Oradea-Mare, 1924. július 15.

Köszeghy József,
üzemvezető igazgató.

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA elárusítókat keres

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA gazdagon illusztrált, színes nyomású, 40 oldalas nagy alaku családi lap. Megjelenik augusztus havában

Dohánytőzsdések, papirkereskedők, könyvkereskedők, amennyiben hajlandók a lapot elárusítani, postafordultával irjanak az alábbi címre, ahol megkapják az elárusítói feltételeket és minden egyéb felvilágosítást.

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA
BUDAPEST, IV., Deák Ferenc-utca 14. sz.

Még csak 14 napig tart

a SCHLESINGER és JUNG cég

Avram J. (Kossuth)-utcai üzletében az átalakítás mely idő alatt az összes raktáron levő áruink mélyen leszállított árakban lesznek kiárusítva.

Csak 14 napig!

Csak 14 napig!

DENGELEGI ÁRMIN

Bádigos és vízvezeték szakiparos

Vízvezetéki felszerelésekben
állandó nagy raktár

Központi lerakat:

Telep:

Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 17.

Strada Clujului (Kolozsvári-utca) 44.

Telefon sz. 6-71. Telefon sz. 5-79.

KERJENEK MINDENKÉPP

PIERRE

BOROTVAPENGÉKET

LISTA ACÉLBOL, EZÜSTVEZÉREK, LEGENOMABB ÉS LEGOLCSÓBB

PRIMA FABRICA
DE APARATE SI LAME DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

ELADO

12 személyes porcellán, 12 személyes ezüst étkező szerviz. Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 30 sz. jobbra, Szász.

Irodabutorok,
parketták
Rimanóczy

műbutor és parkettgyár
rt. Oradea-Mare Strada
Clujului 117. Telefon 279.

Zongora occasio

Sikerült egy bécsi zongora raktárt megvennem. Gebr. Stingl, Mikula, Skop Hoffmann Wessely keresztúros fémszerkezetű, hárfapédalu zongorák és pianínók, míg a készlet tart 25.000 Leitől kapható.

STERNBERG

Kishídő.

Tele on 13-45.

Kertiernyő

érkezett. —
Rosenberg
Testvérek
Nicolae Jorga
(Zöldfa-utca) 8

Új manométer érkezett

ezen megbízható műszer már 380 leutól kezdve kapható. Villanykörte minden feszültségre és alakban. Telefongép és alkatrészek ab raktár Oradea-Mare

Rajz Andor

electromechanikus Str. Cosbuc
(Szárdi-utca) 9. szám

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Levelazás

"Júni vágyó", "Tömeg-akadémia", "Házipar", "Ház-akadémia", "Félig" jellegű levelek van a kiadóban, kérték az illetékeseket vegyék át. 902

Oktatás

Gőjdu lyceumi tanulók, polgáristák a vizsgákra előkészítik. Cím a kiadóban. 911

Uj találmány!

Orfosi megalakítás! A legrövidebb kettős könyvviteli (Kétkönyves) tanít és bevezeti mindenféle üzemben. olcsón.

DONAT

Gőjdu (Beöthy Ödön) 40. 30. Ujgöydu pap, gyorsíró nyelvre, stb.

Alkalmazás

Vandóarás perfect román nyelvű megte elő-állást keres. Cím a kiadóban. 882

Anyahelyettes házvezetőnőket intelligens urino felvétetik, lehetőleg német és francia nyelvtudással. Két nagyobb gyermek van és teljes cselédség. Irásbeli ajánlat a Hegedűs Hirlapirodába "Anyahelyettes" jellegre. 863H

CPR gyorsvonalaival küldöncnek ajánljuk nyugdíjas. Cím kiadóban. 884H

Román nyelvtanító, ki kitűnő előadó képességgel bizonyítványokkal bír, városba vagy vidékre háztartásnak ajánljuk. Cím a kiadóban. 865

Szakácsné, jól főző, hosszú bizonyítványokkal kéttagu családhoz Budapestre keresetlik. Utlevéllel bírók je entkezésnek Parkszáladó portánál reggel 8-tól 10-ig. 894

Munkaüzőző nő, perfect jó munkas azonnal felvétetik a Lux-szalóban Tg. Mures (Marosvásárhely). Fizetés 1600 Lei havi és boravalló. Bresslauer Rezső. 845

50.000 lei biztosítékkal keresek felügyelői, rak-tárnoki vagy egyéb bizalmi állást. Cím "Megel-hetős" jellegű a kiadóba. 904

Mindenes főző felvétetik azonnali belépésre. — Cím: Szeged, Str. Parcul Traian. (Széchenyi-tér) 1. sz., ajtó 20., II. em. 905

Görmekeserő mindenest keresek 4 tagu családhoz. Cím a kiadóban. 901

Eladó magánházak beköltözhető lakásokkal: Szent János, Uri, Szaniszló, Lukács György, Ritók Zsigmond, Beöthy Ödön-utca. Emeletes házak: Ezerévi emléktér, Uri, Beöthy Ödön-utca. — Több üzetházak a város különböző részén. Négy emeletes beköltözhető ház halálra olcsó árért. FELEDI Sándor ingatlan értékesítő irodája Str. I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) 1. sz. 73

Deutsches Kinderfräulein wird gesucht. Anmelden: Rothbari, Romanóci-u. 3. 859

Adás-vétel

Perzsaszőnyegek, különféle, nagyon szép kézimunkák eladó. Szász Anna, Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. sz. jobbra. 603H

Eladó 3—2 m. smirna szőnyeg zöld alappal. Regele Ferd. (Rákóczi-ut) 30. sz. jobbra Szász. 831H

Veszek nyers borkövet és préselt seprőt kisebb és nagyobb mennyiségben. — Altman Samuel, Oradea-Mare, Str. Cerbilor 23. 833

Házak eladó. Hazaladás, megbízásokat vállalunk. — Kölsönöket megszerzünk. Magánpénzeket, jutalékokat kifizetünk. Adásvétel R-i Parcul Traian 12. Ertesztés délután. 5

Eladó Körös oldal legelőjén 8 hold kitűnően kezelt gyönyörű szőlő, felelőre konyhakert, gyümölcsös és Köröspari kaszáló. Nyaralójában villanyvilágítás, vízvezeték van. Különvincellákkal, pincével. — Értekezhetni Kotsmáros Lászlónál, Szaniszló-utca 22. 873

Ha lelkiismeretes munkát akar,

küldje javítandó:

- autó dinamóját,
- autó indítóját,
- autó kapcsolószekrényét,
- autó accumulatorát

"Accumulator"

(HOFFMANN & ERDŐS)
Timișoara, Bul. Carol (Hunyadi-ut 46)

A stuttgarteri Bosch-gyár és Tudor-gyár specialitáitól szavatosság mellett javítunk.

Vidéki munkát soronkívül intézünk el.

Telefon 19-74

Sürgőnycim: Accumulator Timișoara

Publicație.

Pentru repararea edificiilor școlare din Girișul negru sa publica licitația care se va ține în 19 Iulie a. c. la casa comunală din Girișul negru. Condițiile se poate vedea la Notariatul cercual sub orele oficiase.

Girișul negru 10—VII. 1924.

Veselényi, notar.

Serb Flore, primar.

Érkezett nagyon szép

filé csipke-betét

nagy mennyiségben.

SZÁSZ, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra

Sonnenfeld Adolf nyomda Részt. Társ.

FERROSTAAL R. T.

nagyváradfi fiókja, Saguna (Kapucinus)-utca 2.

Eladás raktárról

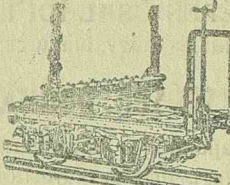
Sinek

Erdei truck kocsi

Billenő kocsi

Apró anyag

Henschel lokomotív

Eladó olcsón sürgősen kisebb magánház. Strada Battányi 4. Veres. 907H

Eladó olcsón koncert zongora goetiz fényképező gépek. Str. Pecze 12. 908H

Eladó kirakatszekrények, falbaépíthető vagy függesztetők a Parkszáladóban. 899H

Zongora, zövid, eladó. Str. Simón Barnajiu (Damian-utca) 7. 900H

Személyautó. 24 lóerős, könnyű, kitűnő karban, eladó. Cím a Hegedűs Hirlapirodába. 897H

Hálósza butor, asztal, székek eladó Str. Pavel (P. I-u.) 42. 896

Bemertéren irodáknak, üzleteknek vagy kisebb gyárüzemeknek megfelelő helyiség kiadó. Cím a kiadóban. 909H

Bizományba eladóak porcelán, kézimunkákat, fémneműt. Szász, Rákóczi-ut 30. jobbra. 623 H.

Fehérnemű varrónő háza keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 898H

Plissé és gouvre munkák rendkívül olcsón készülnek Str. Alexandri (Teleki-u.) 22. sz., a kapuval szemben.

Waggon kísérő felvétetik, ugyanott törött tőgy olcsón eladó. Kohlner D., Str. Episc. Pavel-utca 26. 906H

Hecser prima, olcsón eladó. Str. Pescarului (Halász-utca) 22. 910H

Eladó nagyon szép kézimunka stórok, függönyök, abrosz szalvétával, minők, zsebendők, aranyterítők, montrozatlan diványparna file csipke és betét, álló lámpázó szép ernyő. — Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 621

Különfélék

Egyszerű női ruhák 100, elegánsak 150—300 leiert, férfi seiyen ingek és fehérneműek olcsón és szépen készítenek Nilgész telep 10.—67, Schwarz-ház. 845

Utlevél, bérlet és bármilyen igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legolcsóbban, 26 leitől kezdve készülnek Zenker fényképszéknél, Str. I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) 25. Felvételek és e fel 8-ig.

Csakis művészi olajfestmények árusítását vállalom. Cím a Hegedűs Hirlapirodában 890H

"Ideal Pasta"

a legjobb cipókrém 180 grammos dobozokban

Egy doboz ára 14 L
Próbá doboz 4 L

Főelárúró: Stern Miklós

Olcsó világos tölgyfahálósza és fehér hálósza és konyhabutorok

kaphatók. Mindenféle asztalosmunkát olcsón vállalok.

Száraz Miklós műasztalos

Str. Ladislau (Körös u.) 48. szám.

Ismét magas árban

VESEK ARANY EZÜSI

és briliáns tárgyakat

KLEIN

chokszáruhá, Avram Iancu (Kossuth Lajos)-utca 4. szám

Butor-kiadás

Hálósza sodronvok, matracok, két drb antik könyvszekrény, két drb tróasztal, nagyon szép szalon-garnitúra székek stb. míg a készlet tart, jutányosan eladó

Tonk-nál Strada S. F. Ladislau (Körös-utca) 32

Érmelléken vasúthoz 3 kilométerre 50 magyar hold fekete, prima elsőosztályu

szántóföld

azonnal átadható egészben, vagy kisebb parcellákban is eladó

Cím a kiadói hivatalban

Eladó ház

két utcára nyíló, elfoglalható két szoba, előszoba, fürdőszoba lakással, nagy kerttel, olcsón eladó.

Értekezhetni: Rosenberg festéküzletében,

Rimanóci-utca 2 sz.

Gyakorlott magyar, német, gyors és

gépiro (nő)

felvétetik.

Ajánlatok:

"Iparvállalat"

címén a kiadói hivatalba küldendő

MERNOKI RASZ-PAUS-MILLI-METER ES VALLATPAPIR TEKERCSEBEN ES IVBEN SONNENFELD-NEL

ORADEA-MARE PIATA REGINA MARIA (BEMER) TER 3. TELEFON-02.

340 Stück hochprima Herrschafts-

Mastschweine,

das Paar 300 kgr., per Ende Juli verkauft THOMAS BINDER und SÖHNE & ZIKELI, MEDIASCH

Üzlethelyiség

Piata M. Viteazul Nagypiac-tér közelében olcsón, sürgősen átadó. Lakás 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, nagy kerttel 3—10 évi időtartamra elutazás miatt sürgősen átadó. Előszobán Olaszi központban lévő 3 szoba, fürdőszoba lakásomat hasonlóval, lehet Újvároson is. Esetleg ráfizetéssel! Házak beköltözhető lakásokkal, szőlők, földirtokok, lakások vétele és eladása. Szalon-garnitúrák, ebédők, hálók, szőnyegek, órák, stb. olcsó áron eladó. Utlevél vizu-moztatását vállaljuk.

"ARDEAL"-roda, főposta mellett. Telefon szám: 203.